

LOFOTEN MATPARK

«Over sjø og land..»

Presentasjon av rapport om fiskerifaglig samarbeid i Lofoten
Lofoten Matpark 07.01.2019

Bakgrunn

Workshop med Lofotrådets fiskeriutvalg

Hva presenteres

Utviklingstrekk

- Fiskere
- Fiskefartøy
- Torskefisk
- Pelagisk fisk

Fremgangsmåte

Analyse

Innhold

Rammevilkår

Samarbeid (kommuner)

Samarbeid (næring)

Rekruttering

Innovasjon

Havner

Søppelhåndtering

Sameksistens

Rammevilkår

- Stor verdi at kommunene er enige om vegvalg
- Bekymring for lavere lojalitet
- Bekymring for færre kvoter og færre båter
- Samfunnsbetydningen til strukturen på kvoter og båter
- Mer utfordrende med langtidsplanlegging
- Enkelte havner/kommuner har større utfordringer enn andre
- Lav påvirkning fra «fiskebruk» rundt rammevilkår.
- Press på lønnsomheten til mange fiskebuk

- Tross alt: Optimisme

Rekruttering

- Optimisme rundt rekruttering av fiskere
- Enighet om at fiskeriene er attraktive
- Svært høye investeringskostnader for å kjøpe båt
- Bekymring for lukkede karriereveger
- Rekrutteringskvotene fungerer ikke optimalt
- Åpen klasse fungerer ikke optimalt
- Sterk konkurranse mellom Finnmark og Lofoten hvor bl.a. Finnmark har flere fordeler for næringsutøvere
- Fiskebruk er avhengig av utenlandsk arbeidskraft
- Utdfordrende med helårlige stillinger
- God kompetanse og systemer for rekruttering til fiskebrukene
- Lav kvinneandel

Innovasjon

Utfordrende år på 2000 tallet har presset frem omstilling blant landanlegg

Utvikling av nye produkter

All råstoff brukes

Økt kvalitet på fisken

Økt bruk av mer avansert teknologi

Bedre HMS-situasjon på båter

Men tørrfesken står han av.....!

Havnene

Ulike havnestruktur og ulike tilbud i havnene

Gode havnefasiliteter

Servicetilbud blir konkurransefaktor med lavere lojalitet blant fiskere

Essensielle behov for utdyping:

«En evig runddans.»

Kort veg til slip viktig for lokale fiskere: Spesielt Værøy og Røst

Egnersentraler blir etterspurt:

«Det e jo faen'kje plass utpå havet når det går så effektivt på land»

Velferdssentraler og tilbud i gjestehavner er et konkurransefortrinn

Søppelhåndtering

Ulik handtering av søppel i ulike havner

Ujevnt nivå på tilbudet

Utfordrende for gjestefiskere i mange havner

Ofte samarbeid mellom fiskere og landanlegg

Individuell organisering og avlevering av søppel fører til tidsbruk, kostnader og klimautslipp blant fiskerne.

Positiv utvikling: «Fishing for litter», miljøprosjekt på Ballstad og planer på Våg

Vågan Kommune virker som den kommunen i Lofoten som har best organisering på søppelhåndtering

Litt mer om søppel

Det er 558 fartøy i Lofoten. Dersom 558 fartøy i Lofoten foretar 15 turer til avfallsstasjonen utgjør dette 8.370 turer til avfallsstasjonene per år. Dersom gjennomsnittet av turene er 20 km utgjør dette samlet 167.400 kilometer kjøring

To hovedutfordringer knyttet til søppel

«Gjesteflåten har ikke samme mulighet til å benytte offentlige avfallsstasjoner og ordninger på grunn av at de ofte ikke har tilgang til landbasert transport. Få havner i Lofoten har fellescontainere.»

«Det kan synes som om det er en struktur på avfallshåndtering i havnene som kan forbedres. I dag håndterer et stort antall lokale båter en relativ stor mengde søppel uten samarbeid på levering. Her kan det være muligheter for både kommersielle og kommunale samarbeid innad i de største havnene. Målet for et slikt samarbeid må være å spare tid og ressurser både for avfallsselskap, fiskemottak og fiskere.»

Samarbeid mellom kommunene

Enighet om fiskeripolitikk pekes på som svært viktig

Lofotrådet pekes på som en viktig aktør ift. fiskeripolitikk

Kommunene har mye å gå på når det gjelder utvikling

Landanleggene ønsker et tettere interkommunalt samarbeid: Felles byggesaksbehandling, arealbehandlinger, samarbeid om kompetanse og kommunesammenslåing. (Fiskerne ikke nødvendigvis enig.)

Økt samarbeid om ikke lovpålagte oppgaver: Felles næringssjefer eller næringskonsulenter.

Behov for å ta et større strategisk eierskap til viktige fiskerirelaterte prosjekter som f.eks. kulinarisk senter.

Ordførerne blir sett på som viktige ambassadører for fiskeriene

Mye å lære av Myre

Sameksistens med reiseliv

- Positive til fremveksten av en profesjonell reiselivsnæring
- Lavt konfliktnivå
- Særskilte utfordringer på Moskenes
- Bekymring for dårlig regulering av turistfiske

Anbefalinger

Det bør sees på mulighetene for å opprette samarbeid rundt søppelhåndtering i havnene og å se på mulighetene for å standardisere tjenestene i havnene mer.

Egnesentraler er etterspurt og flere havner vurderer oppstart av egnesentraler. Dette blir sett på som et ekstratilbud til fiskerne og er ulikt organisert i ulike havner.

Det blir pekt på velferdstilbud med fellesrom, vaskemaskiner, dusj, internett og matsal som et egnet samarbeidsområde for lokalsamfunn, landanlegg, fiskere og kommune.

Anbefales å fortsette den tette dialogen mellom kommunene om fiskeripolitikk, og utvide samarbeidet til å se på mulighetene for samarbeid rundt administrasjon og utvikling.

Det bør utvikles bedre etablererløsninger og finansieringsløsninger for fiskere som ønsker å kjøpe båt. Dette bør også innbefatte en mer målrettet deltakelse i åpen klasse.

Så på muligheten for å lage en regional standard i fiskerihavnene. Mange tror dette er utfordrende, men det kan være en mulighet for å utrede hvilke områder i havnene som er mulig å standardisere.

